

УДК 005.8

Лук'янов Дмитро ВолодимировичКандидат технічних наук, доцент кафедри психології, *ORCID: 0000-0001-8305-2217**Білоруський державний університет, Мінськ***Колеснікова Катерина Вікторівна**Кандидат технічних наук, доцент кафедри інформаційних технологій проектування в машинобудуванні, *ORCID: 0000-0002-9160-5982**Одеський національний політехнічний університет, Одеса***Дмитренко Катерина Миколаївна**Асистент кафедри управління системами безпеки життєдіяльності, *ORCID: 0000-0002-3307-6410**Одеський національний політехнічний університет, Одеса*

ПРІОРИТЕТИ СОЦІАЛЬНОЇ СПРЯМОВАНОСТІ ПРОЕКТІВ У КОНКУРЕНТНОМУ СЕРЕДОВИЩІ

Анотація. Виконано аналіз шляхів реалізації пріоритетів соціальної спрямованості в проектному менеджменті. Показано, що для забезпечення соціальних пріоритетів у проектній діяльності слід орієнтуватись на побудову коректної моделі продукту та на дотримання етичних норм і засобів управління ресурсами в умовах наявних обмежень, що дозволить гарантувати дотримання принципів соціальної відповідальності бізнесу. Вирішення цих завдань лежить у площині удосконалення принципів формування компетенцій соціальної спрямованості у проектних менеджерах.

Ключові слова: проекти; управління; соціальні пріоритети; стандарти; компетентність; модель “Око”, бізнес; відповідальність

Вступ

За визначенням Дж. Родні Тернера проектно-керовані організації (ПКО), як організаційно-технічні системи, що функціонують у проектно-керованому середовищі, спрямовані на управління змінами [1 – 3]. Зміни в організаціях здійснюються через проекти, програми і портфелі проектів. Успішність проектів залежить від концепції існування проектно-керованого середовища завдяки сукупності моделей і методів взаємодії процесів, управління персоналом, засобів комп'ютерного забезпечення і системи управління якістю. Ці складові середовища орієнтовані на постійне удосконалення процесів і структури ПКО [4 – 8].

Організації (підприємства) функціонують у взаємозв'язаному оточенні, яке надає законодавчу, соціальну, науково-технічну і природоохоронну дію (рис. 1). Взаємодія організацій із зовнішнім оточенням здійснюється через ринок [9]. Проектний менеджмент за рахунок наукових підходів і інновацій, а також навчання персоналу дозволяє удосконалювати технологічну зрілість організації [9 – 11]. При цьому діяльність організацій досить повно відображається збалансованою системою показників, яка враховує фінанси, внутрішні процеси, задоволення споживачів і акціонерів, навчання і мотивацію персоналу (рис. 1).

Конкретні функції управління тісно пов'язані із специфікою підприємства і основними сферами його діяльності [12].

Рисунок 1 - Взаємодія організації із зовнішнім оточенням

Організації реалізують функції – управління роботами щодо планування і прогнозування, управління технічною підготовкою виробництва, управління персоналом, матеріально-технічне постачання, техніко-економічний аналіз і т.д.

Мета статті

Мета статті – розробка концептуальних основ цілеполягання та ціледосягнення в проектах на основі міжнародних стандартів з соціальної спрямованості бізнесу і виробничої діяльності підприємств та організацій.

Особливості цілеполягання в проектному управлінні

Для організацій ефективність ринкової конкуренції визначається елементами середовища, основними з яких є: персонал, технології, ресурси, менеджмент, ринок і проекти. Доступність і потенційні можливості впливу на ці елементи конкурентного середовища різні [9]. Так, елементи середовища: персонал, технології, ресурси, ринок і проекти в умовах глобалізації економіки доступні в рівній мірі всім і можуть лише трохи поліпшити результативність проектів [4; 12]. Тоді як вдосконалення менеджменту надає потенційні можливості поліпшення результативності проектів у разі. Тому розвиток проектного управління є пріоритетним напрямом стійкого розвитку підприємств, але при цьому за умов глобалізації економіки і розвитку міжнародних торгових і виробничих зв'язків формуються вимоги соціальної відповідальності проектних менеджерів до проектів і продуктів проектів [12].

Концепція проектного управління, як намір створити унікальну «цінність» при ресурсних і часових обмеженнях, стає на сьогодні основним підходом у плануванні та реалізації проектів [12]. При цьому на перший план висувуються вимоги до знань і компетенцій проектних менеджерів. Все частіше стали приділяти увагу впливу організацій і конкретних професіоналів на життя суспільства в цілому. Визначального значення стала набувати умова виконання проектів за параметрами: «екологічність», «безпека», «надійність», «відповідальність» і «етика» [10]. Все наполегливіше просувається теза про вплив бізнесу на життя суспільства – в наше життя увійшли такі поняття, як «соціальна відповідальність бізнесу» та «корпоративна етика». Однак, в житті професійної спільноти проектних менеджерів це розуміння є і вже давно – зокрема, в Кодексі етики УАУП / Серт Сертифікованих проектних менеджерів по системі Міжнародної асоціації управління проектами 4-LC IPMA [13]. У преамбулі цього документа так і сказано: “Сертифіковані менеджери проектів і кандидати для проходження сертифікації професійних проектних менеджерів за 4-х рівневою системою IPMA, займаючись даною професією, своєю працею впливають на рівень життя всього людства”. І розуміння професійної етики та цінностей є одним з елементів вимог до компетенцій проектних менеджерів.

В умовах конкуренції споживач диктує свої вимоги не тільки до комплектуючих і виробу в цілому, а також до процесів виробництва [14]. Міжнародна спільнота виробила раціональні підходи не тільки до оцінки якості продуктів, але й до оцінки виробничих систем, які забезпечують цю якість. Тому стандарти менеджменту серії ISO 9000, які прийняті більш ніж у 90 країнах світу, фактично розширили сферу свого застосування на управління організаціями в цілому [15]. Методологічною базою стандартів є підхід загального управління якістю (Total Quality Management – TQM) [16]. Стандарти викладені у формі вимог і загальних рекомендацій. У стандартах відсутній опис моделей, механізмів і методів, за допомогою яких викладені вимоги і рекомендації можуть бути реалізовані у формі унікальних проектів. Розробники стандартів покладаються на ініціативу і творчість виконавців, які в своїх специфічних умовах застосовують вимоги і рекомендації стандартів [15].

Проектно-керовані організації (ПКО), як організаційно-технічні системи, функціонують у проектно-керованому середовищі, яке будується на множині моделей і методів взаємодії процесів, ідеології управління персоналом, на засобах комп'ютерного забезпечення і системи управління якістю. Вказані складові формують контури управління щодо виконання проектів і програм з постійним удосконаленням процесів та структури ПКО [9]. Управління якістю є одним із стрижнів функціонування ПКО [16].

Міжнародні стандарти серії ISO 9000 базуються на застосуванні *восьми ключових принципів* системного управління якістю: орієнтація на споживача, зацікавленість керівництва, залучення всіх працівників до діяльності з управління якістю, процесний підхід, системний підхід до управління, постійне поліпшення якості, прийняття рішень на основі фактів, взаємовигідні відносини з постачальниками [15]. Дотримання вимог стандартів серії ISO 9000 становить основу формування проектно-керованого середовища організацій. Сертифікація за стандартом ISO 9001 не є обов'язковою вимогою до виробників [15]. У деяких країнах сертифікація обов'язкова тільки для постачальників у військовій сфері, а також в галузях, що виробляють продукцію, від якої залежить життя людей. У табл. 1 наведені стандарти, що регламентують виконання проектів.

Проте, наявність сертифікату на відповідність стандартам сімейства ISO 9000, часто є ключовим фактором успіху на багатьох ринках. Наявність сертифікату свідчить про приналежність компанії до цивілізованого ділового світу. Крім того, системи якості багатьох компаній вимагають наявності сертифікованих систем якості у їх постачальників.

Таблиця 1 – Керівні документи щодо регламентування соціальної складової проектів

№	Стандарти і рекомендації	Вимоги щодо безпеки та соціальних наслідків проектів
1	TPM – Total Productive Maintenance	Загальне обслуговування устаткування, що дозволяє забезпечити його найвищу ефективність (“нуль нещасних випадків”, “нуль поломок”, “нуль браку”) протягом усього життєвого циклу за участю всього персоналу
2	ДСТУ ISO 9001 : 2009. Система управління якістю. Вимоги. (ISO 9001:2008 Quality management systems — Requirements, IDT)	Організація повинна постійно поліпшувати результативність системи управління якістю, застосовуючи політику у сфері якості та визначаючи цілі у сфері якості, використовуючи результати аудитів, аналізування даних, виконуючи коригувальні та запобіжні дії
3	Кодекс етики члена «Української асоціації управління проектами» – УАУП [Електронний ресурс] – http://www.upma.kiev.ua/ru/chlenstvo – Дата доступу: 12.03.2015.	Члени УАУП своєю працею впливають на рівень життя усього людства, мають нести відповідальність за свою діяльність; захищати інтереси суспільства щодо безпеки, здоров'я та благополуччя; виступати проти жорсткого ставлення до зовнішнього середовища
4	ISO/TS 16949 (ИСО/ТУ 16949). Міжнародний галузевий стандарт вимог до систем менеджменту якості підприємств автомобільної промисловості	Підготовлений Міжнародною робочою групою IATF і Японською асоціацією автомобілебудівників JAMA за підтримки технічного комітету TC 176 ISO. Базою є стандарт ISO 9001: 2008 з доповненнями, характерними для автомобільної промисловості. Попередником є американський стандарт QS-9000
5	ISO 14000 Требования к системам экологического менеджмента	Сімейство міжнародних стандартів, що встановлюють вимоги до системи екологічного менеджменту
6	EMAS – Environmental Management- and Auditing Scheme. Схема Еко-менеджменту і аудиту Європейського Співтовариства	Рациональне використання енергії, ретельний відбір сировини і контроль переробки відходів впливають на кінцевий результат. Участь у виконанні екологічних зобов'язань означає більше, ніж престиж фірми
7	AS9100 Revision C (2009). Quality Management Systems – Requirements for Aviation, Space and Defense Organizations	Аерокосмічний базовий стандарт системи якості. Повністю включає повноту поточної версії ISO 9000, з додаванням вимог щодо якості та безпеки. Виробники і постачальники аерокосмічної галузі вимагають дотримання та / або реєстрації на AS 9100 в якості умови ведення бізнесу з ними
8	OHSAS 18001 : 2007 – Occupational Health and Safety Management Systems – Requirements (officially BS OHSAS 18001)	Міжнародний стандарт для професійних систем охорони здоров'я та систем менеджменту безпеки. Галузь застосування: охорона праці, виявлення та контроль ризиків для здоров'я та безпеки, зменшення аварійності, дотримання правових норм, підвищення загальної продуктивності.
9	ISO 31000 : 2009 – Principles and Guidelines on Implementation; ISO/IEC 31010: 2009 – Risk Management – Risk Assessment Techniques; ISO Guide 73 : 2009 – Risk Management – Vocabulary.	Метою сімейства стандартів ISO 31000 : 2009 є забезпечення принципів і загального менеджменту ризиків. Призначений для практиків і компаній, що використовують процеси управління ризиками, щоб замінити безліч наявних стандартів, методологій і парадигм, які відрізнялися між галузями, дисциплін і областей
10	ICB: IPMA Competence Baseline NCB UA (ver. 3.1)	ICB є загальним рамковим документом, якого всі асоціації-члени IPMA повинні дотримуватися. Зміст ICB фокусується на описі 46 компетенцій: технічних (20); професійної поведінки (15); контекстуальних (11)
11	ISO 21500:2012 – Guidance on project management	Стандарт забезпечує здатність співробітників працювати за міжнародними проектами з дотриманням універсальних принципів і процесів управління проектами
12	SA 8000 Social Accountability (Соціальна відповідальність)	Перший в світі аудійований стандарт, який визначає вимоги до соціального захисту та впровадження політики й методів управління питаннями соціального захисту

Універсальність сімейства стандартів ISO полягає в тому, що вони не пропонують абсолютних вимірних критеріїв якості для кожного окремого виду продукції і послуг (наприклад, необхідних технічних характеристик продукції). Стандарти задають концепцію функціонування організації – проектно-керованого середовища, яке постійно удосконалюється, щоб забезпечувати високу якість продукції і послуг, вироблюваних підприємством, іншими словами – забезпечувати високий ступінь задоволеності споживачів.

Вимоги, що висуваються до проектно-керованого середовища, належать до наявності *стандартної мови документування* процесів управління, функціонування *системи відстежування* і отримання підтвердження того, що процеси управління застосовуються коректно. Обов'язковою складовою є впровадження *механізмів управління знаннями і постійного удосконалення* процесів і продуктів. Необхідна процедура підтвердження – *аудиту, сертифікації* – від третьої сторони [15].

Роботу зі створення стандартів ISO ведуть технічні комітети (ТК); підкомітети (ПК) і робочі групи (РГ) за конкретними напрямками діяльності. Якщо проект схвалює 75% країн-учасниць, то він публікується як міжнародний стандарт. Інакше документ публікується у формі технічного звіту. У технічній роботі ISO беруть участь понад 30 тис. експертів з різних країн світу. ISO має світовий авторитет, як чесна і неупереджена організація. Тому орієнтація підприємств на застосування стандартів ISO в управлінні є найважливішою умовою просування на світовий ринок в умовах конкуренції.

Серія ISO 9000 – не є єдиними стандартами щодо менеджменту якості (табл. 1). Так, стандарт ISO/TS 16949, розроблений спільно фірмами «Дженерал Моторс», «Форд», «Крайслер» і ін., висуває вимоги до систем якості в автомобільній промисловості; стандарт AS 9010 – вимоги до систем якості в авіапромисловості. Серія ISO 14000 встановлює загальні критерії для оцінки систем управління навколишнім середовищем.

Останнім часом все більшого розповсюдження набувають стандарти соціальної спрямованості серії SA 8000, нормативні елементи яких відповідають Конвенції праці ООН про такі соціальні сторони функціонування підприємства, як: праця дітей, тривалість праці, оплата, стан здоров'я колективу, охорона праці. Цей Стандарт є універсальним засобом для практичної реалізації моральних і етичних норм у діяльності адміністрації підприємства. Підприємства, дотримуючи встановлені норми, прагнуть провести аудит своїх

постачальників, щоб переконати споживача у тому, що їх продукція виготовлена без порушення етичних норм на всіх етапах, включаючи постачання.

Сучасна концепція щодо компетенцій проектних менеджерів

Розробники стандартів ISO, указуючи на їх призначення – регламентувати діяльність широкого спектру підприємств, визнають, що окремі положення стандартів можуть бути вдосконалені. У вступі до кожного стандарту наведена така фраза: «Передбачається, що цей стандарт застосовується в представленій формі, але у разі специфічної договірної (контрактної) ситуації він може бути модернізований» [15].

Управління проектами є застосуванням знань, досвіду, методів і ресурсів до робіт проекту для задоволення вимог, що висуваються до проекту, і очікувань учасників проекту [12]. Управління проектами підкоряється чіткій логіці, що зв'язує різні знання і процеси управління. Відмінність проектного управління полягає в орієнтації на результат [9].

З іншого боку, робота проектного менеджера спрямована на досягнення ним успіху у проектах. Сутність цього положення спробував відшукати Джим Коллінз у своїй роботі «Від хорошого до великого» [17]. У роботі наведено принцип «їжака», як невід'ємної характеристики успішності на ринку, і який суттєво пов'язаний з усіма складовими проектною діяльністю (рис. 2).

Рисунок 2 - «Принцип їжака» Коллінза

Перетин трьох зон відповідає «Успіху», але в нашому сучасному розумінні, цей успіх повинен в тому числі і, як мінімум, гарантувати дотримання принципів соціальної відповідальності бізнесу, а методи досягнення успіху мають бути підпорядковані логіці дотримання безпеки, а також професійної і корпоративної етики [13].

Логічно було б цю «зону відповідальності» також визначити. Що ж можна використовувати для цього? У проведеному аналізі взаємозв'язків між елементами компетенцій професійних проектних менеджерів і раніше була показана логіка впливу таких елементів, як «цінності» і «етика» на весь комплекс компетенцій [12], але, можливо, прийшов час виділити ці фактори як найважливіші для діяльності компаній у сучасному світі, в т.ч. у сфері професійного управління проектами.

Що ж пропонують нам сучасні стандарти в світі управління проектами на прикладі міжнародних вимог до компетенцій проектних менеджерів [12]? За сутністю – той же "їжак", але для проектних менеджерів (рис. 3).

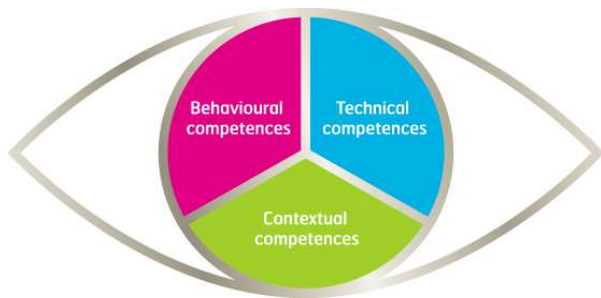

Рисунок 3 - Модель "Око" вимог до компетенцій проектних менеджерів Міжнародної асоціації управління проектами (ICB 3.0)

Пропонується модифікувати цю модель додаванням «зіниці» – фокусу на загальнолюдських цінностях, дотриманні професійної етики та прихильності принципам соціальної відповідальності при веденні бізнесу. У такому випадку пропонується розглядати модель компетенцій у вигляді як традиційних елементів компетенцій (з можливими змінами та доповненнями в майбутньому), так і ввести додатковий елемент – «Соціальна компетентність», який, як мінімум, повинен включати такі елементи: захист загальнолюдських цінностей; дотримання професійної етики; соціальна відповідальність при веденні бізнесу (рис. 4).

Рисунок 4 - Модифікація моделі "Око" з вимогами до компетенцій проектних менеджерів Міжнародної асоціації управління проектами для використання в наступних версіях стандарту

З таким «фокусуванням» професійна спільнота проектних менеджерів буде набагато ближче до досягнення довгострокових цілей і, в тому числі, це дозволить краще розуміти положення про гуманність бізнесу, про що заявлено в Преамбулі кодексу професійної етики УАУП [13].

Висновки

Для забезпечення соціальних пріоритетів у проектній діяльності слід орієнтуватись на побудову коректної концептуальної моделі продукту та дотримання етичних норм і засобів управління інтелектуальними ресурсами в умовах наявних обмежень, що дозволить гарантувати дотримання принципів соціальної відповідальності бізнесу. При цьому методи досягнення успіху повинні бути підпорядковані логіці дотримання безпеки, а також професійної і корпоративної етики. Розв'язання цих завдань лежить у площині удосконалення принципів формування компетенцій соціальної спрямованості у проектних менеджерів. Наявність таких основ дозволить розвинути нові концепції цілеполягання та ціледосягнення в проектах на основі міжнародних стандартів з соціальної спрямованості бізнесу та виробничої діяльності організацій.

Список літератури

1. Тернер, Дж. Родни. *Руководство по проектно-ориентированному управлению* / Пер. с англ. под общ. ред. Воронаева В.И. – М. : Изд. Дом Гребенникова, 2007. – 552 с.
2. Колеснікова, К. В. Аналіз структурної моделі компетенцій з управління проектами національного стандарту України / К. В. Колеснікова, Д. В. Лук'янов // *Управління розвитком складних систем.* – 2013. – №13. – С. 19 – 27.
3. Колеснікова, К.В. *Розвиток теорії проектного управління: обґрунтування закону ініціації проектів [Текст] // Управління розвитком складних систем.* – 2013. – № 17. – С. 24 – 31.
4. Вайсман, В.О. Система стандартів підприємства для управління знаннями в проектно керованій організації / В.О. Вайсман, С.О. Величко, В.Д. Гогунський // *Тр. Одес. политехн. ун-та.* – 2011. – № 1(35). – С. 256 – 261.
5. Белоцицкий, А. А. *Управление проблемами в методологии проектно-векторного управления образовательными средами* / А. А. Белоцицкий // *Управління розвитком складних систем.* – 2012. – № 9 – С. 104 – 107
6. Масленникова, К. С. *Складники поведінкової компетенції учасників команди проекту на засадах компетентного підходу [Текст] / Е. С. Масленникова, К. В. Колеснікова // Управління розвитком складних систем.* – 2013. – №14. – С. 48 – 51.

7. Oganov, A.V. Using the theory of constraints in implementing enterprise project management office / A.V. Oganov, V.D. Gogunsky // *GESJ: Computer Sciences and Telecommunications*. – 2013. – № 4 (40). – P. 59 – 65.
8. Рач, В. А. Контекстно-личностное оценивание компетентности проектных менеджеров с использованием теории нечетких множеств [Текст] / В. А. Рач, О. В. Бирюков // *Управління проектами та розвиток виробництва* : зб. наук. пр. – Луганськ : СНУ ім. В. Даля. 2009. – № 1 (29). – С. 151 – 169.
9. Вайсман, В. Нова методологія створення інноваційного розвитку проектно-керованих організацій / В. Вайсман, В. Гогунський // *Економіст*. – 2011. – № 8 (298). – С. 11 – 13.
10. Чернега, Ю. С. Разработка модели деятельности инженера по охране труда с использованием цепей Маркова [Текст] / Ю. С. Чернега, В. Д. Гогунский // *Восточно-Европейский журнал передовых технологий*. – 2014. – № 5/3 (71). – С. 39 – 43. DOI 10.15587/1729-4061.2014.28023.
11. Колесников, А.Е. Формирование информационной среды университета для дистанционного обучения / А.Е. Колесников // *Управління розвитком складних систем*. – 2014. – № 20. – С. 21 – 26.
12. Бушуев, С. Д. Управление проектами: Основы профессиональных знаний и система оценки компетентности проектных менеджеров / С. Д. Бушуев, Н. С. Бушуева. – К. : ІРІДІУМ. – 2006. – 94 с.
13. Кодекс етики члена УАУП [Електронний ресурс] / Режим доступу – <http://www.upma.kiev.ua/ru/chlenstvo> – Дата доступу: 12.03.2015.
14. Вайсман, В. О. Сучасна концепція проектно-орієнтованого командного управління підприємством / В. О. Вайсман, К. В. Колеснікова, В. В. Натальчишин // *Сучасні технології в машинобудуванні*. – № 8. – НТУ «ХПИ», 2013. – С. 246 – 253.
15. ДСТУ ISO 9001 : 2009. Системи управління якістю. Вимоги.
16. Rao, A. *Total Quality Management: A Cross Functional Perspective* / A. Rao, L.P. Lawrence. – New York : John Wiley & Sons, 1996. – 198 p
17. Коллинз, Дж. От хорошего к великому. Почему одни компании совершают прорыв, а другие нет. – М. : Манн, Иванов и Фербер, 2001.

Стаття надійшла до редколегії 20.05.2015

Рецензент: д-р техн. наук, проф. В.Д. Гогунський, Одеський національний політехнічний університет, Одеса.

Лукьянов Дмитрий Владимирович

Кандидат технических наук, доцент кафедры психологии, ORCID: 0000-0001-8305-2217

Белорусский государственный университет, Минск

Колесникова Екатерина Викторовна

Кандидат технических наук, доцент кафедры информационных технологий проектирования в машиностроении, ORCID: 0000-0002-9160-5982

Одесский национальный политехнический университет, Одесса

Дмитренко Екатерина Николаевна

Ассистент кафедры управления системами безопасности жизнедеятельности, ORCID: 0000-0002-3307-6410

Одесский национальный политехнический университет, Одесса

ПРИОРИТЕТЫ СОЦИАЛЬНОЙ НАПРАВЛЕННОСТИ ПРОЕКТОВ В КОНКУРЕНТНОЙ СРЕДЕ

Аннотация. Выполнен анализ путей реализации приоритетов социальной направленности в проектном менеджменте. Показано, что для обеспечения социальных приоритетов в проектной деятельности следует ориентироваться на построение корректной модели продукта и на соблюдение этических норм и средств управления ресурсами в условиях существующих ограничений, что позволит гарантировать соблюдение принципов социальной ответственности бизнеса. Решение этих задач лежит в плоскости совершенствования принципов формирования компетенций социальной направленности у проектных менеджеров.

Ключевые слова: проекты; управление; социальные приоритеты; стандарты; компетентность; модель "Глаз", бизнес; ответственность

Lukianov Dmytro

PhD, docent, ORCID: 0000-0001-8305-2217. Belarusian State University, Minsk

Kolesnikova Katerina,

PhD, docent, ORCID: 0000-0002-9160-5982. Odessa National Polytechnic University, Odessa

Dmitrenko Katerina

Assistant, ORCID: 0000-0002-3307-6410. Odessa National Polytechnic University, Odessa

SOCIAL PRIORITIES OF PROJECTS IN A COMPETITIVE ENVIRONMENT

Abstract. The concept of project management as an intention to create an unique "value" when resource and time constraints is currently the main approach in the planning and implementation of projects. Increasingly began to pay attention to the impact of specific organizations and professionals in the social conditions of society. Challenges practice organizations formed a set of standards and guidance documents on regulation of social projects component. Security and social impact of projects are key indicators of projects. It were analyzed ways to implement social focus priorities in project management. It is shown that for social priorities in project activities attention should focus on creation a correct model of the product and the ethical management of resources and means in terms of existing restrictions that will ensure compliance with the principles of social responsibility. Solving these problems lies in improving the principles of forming social focus competencies in project management. With this method, the success should be subject to compliance with the logic of security as well as professional and corporate ethics. The presence of such bases will develop a new concept of selecting targets and achieve them in projects based on international standards of social orientation of business and production activities of organizations.

Keywords: projects; management; social priorities; standards; competence; model "Eye", business; responsibility

References

1. Turner, John Rodney. (2007). *Guidelines for project-oriented management*. Translated from English under the general editorship of Voropaev V.I. Moscow, Russia: Publishing house Grebennikov's House, 552. [rus.]
2. Kolesnikova, K.V. & Lukyanov, D.V. (2013.). *Analysis of the structural model of competencies in project management of a national standard of Ukraine*. *Management of development of complex systems*, 13, 19-27. [ukr.]
3. Kolesnikova, K.V. (2013). *The development of the theory of project management: project initiation study law*. *Management of development of complex systems*, 17, 24 – 31. [ukr.]
4. Vaysman, V.O., Velichko, S.O., & Gogunsky, V.D. (2011). *The system of enterprise standards for knowledge management in project-driven organization*. *Collections of Odessa Polytechnic University*, 1(35), 256 – 261. [ukr.]
5. Biloschitsky, A.A. (2012). *Management problems in the methodology of design vector control of the educational environment*. *Management of development of complex systems*, 9, 104 – 107. [rus.]
6. Maslennikova, K.S. & Kolesnikova K.V. (2013). *Components of behavioral competencies of project team members on the basis of competency approach*. *Management of development of complex systems*, 14, 48 - 51. [ukr.]
7. Oganov, A.V. & Gogunsky, V.D. (2013). *Using the theory of constraints in implementing enterprise project management office*. *GESJ: Computer Sciences and Telecommunications*, 4 (40), 59 - 65. [eng.]
8. Rach, V.A. & Biryukov, O.V. (2009). *Context-personal assessment of competence of project managers using the theory of fuzzy sets*. *Project management and production development*. Coll. of research works. Lugansk: Volodymyr Dahl East Ukrainian National University, 1 (29), 151 - 169. [rus.]
9. Vaysman, V. & Gogunsky, V. (2011). *New methodology of creating innovative development of project-driven organizations*. *Economist*, 8 (298), 11 - 13. [ukr.]
10. Chernega, Yu. S. & Gogunsky, V.D. (2014). *Development models of activity labor safety engineer with application markov chains*. *Eastern-European Journal of Enterprise Technologies*, 5/3 (71), 39 – 43. [rus.]
11. Kolesnikov, A. E. (2014). *Formation of informational environment of university for distance learning*. *Managing of development of complex systems*, 20, 21 - 26. [rus.]
12. Bushuyev, S.D. & Bushueva, N.S. (2006). *Project management: basics of professional knowledge and competence assessment system of project managers*. Kiyv, IRIDIUM, 94. [rus.]
13. *Ethics code of UAUP member [electronic resource]* Access <http://www.upma.kiev.ua/ru/chlenstvo> Access date: 12/03/2015.
14. Vaysman, V.A., Kolesnikova, K.V. & Natalchyshyn, V.V. (2013). *Modern concept of project-based command management of enterprise*. *Modern technologies in engineering, NTU "KhPI"*, 8, 246 - 253. [ukr.]
15. *ISO 9001: 2009 Quality Management Systems. Requirements*.
16. Rao, A. & Lawrence L.P. (1996). *Total Quality Management: A Cross Functional Perspective*. New York: John Wiley & Sons, 198. [eng.]
17. Collins, James. (2001). *Good to Great. Why Some Companies Make the Leap and Others Do not*. Moscow, Russia: Mann, Ivanov and Ferber.

Посилання на публікацію

- APA Lukyanov, D.V., Kolesnikova, K.V. & Dmitrenko, K.N. (2015). *Social priorities of projects in a competitive environment*. *Management of development of complex systems*, 23 (1), 62 – 68. [ukr.]
- ГОСТ Лук'янов, Д.В. Пріоритети соціальної спрямованості проектів у конкурентному середовищі [Текст] / Д.В. Лук'янов, К.В. Колеснікова, К.М. Дмитренко // *Управління розвитком складних систем*. – 2015. – № 23 (1). – С. 62 – 68.